

הוועדה לבדיקת הטעיית הציבור בפרסומי מוצרי בריאות, טכנולוגיות רפואיות ומקצועות הרפואה

כ"ז בכסלו תשפ"א
27 דצמבר 2020
סימוכין: 2017201

לכבוד

ד"ר אפרת שור
בדואר אלקטרוני

הנדון: מאמרך נושא הכותרת " מדוע לא אמליץ לחסן ילדים לקורונה" מיום 6.12.20 – עיתון הארץ

הרינו לפנות אליך בענין שבנדון כדלקמן:

1. על רופא חלה חובה גם בפרסומי המיועדים לציבור הרחב, להקפיד במסירת מידע מדעי ורפואי מהימן לענין הסייגים החלים על פרסומי רופאים ראי הוראות החוק וכללי האתיקה של ההסתדרות הרפואית בישראל¹.
2. פרסומי רופאים מהווים גורם משמעותי בהסברה ובהנגשת מידע רפואי לציבור ועליהם להיות מבוססים מדעית ולהיעשות שלא בדרך של ניצול מעמדם של הרופאים כמסתמכים על עולם הידע שלהם ברפואה. לרופא קיימת הזכות להביע דעתו המקצועית אולם בהסתמך על רישיונו ותוארו כרופא - אין לו זכות להטעות את מטופליו, או הנסמכים על עצותיו ודעתו, ולסכן את בריאותם וחייהם על ידי המלצות שנוגדות את המחקר המדעי והרפואי בעולם. חובה זו מקבלת משנה תוקף כאשר הייעוץ הניתן על ידו משפיע על בריאותם של הסובבים את מטופליהם וחשיפת הציבור הכללי לסיכונים בריאותיים.
3. לענין "מאמרך", פרסום אשר בבסיס מידע לא מאומת על חיסונים, הצורך בחיסונים וטענות על תמותה ופגיעה כתוצאה מחיסון, תוך מתן גושפנקא מקצועית (באופן מפורש או מרומז) ויצירת הסתמכות על איש מקצועות הרפואה – יש סכנה לפגיעה בבריאות הציבור, במעמד מקצוע הרפואה ואמון הציבור בו.
4. "מאמרך" מתאפיין בהשתלחות פופוליסטית וללא כל בסיס מקצועי כמקובל בקרב גורמי המקצוע במדינת ישראל. את מעלה שאלות ביחס לחיסוני נגיף הקורונה, שאלות שמן הראוי היה לבדוק מול גורמי המקצוע הרלוונטיים.
5. לפיכך גם, עידוד לאי חיסון או דחייתו שלא מטעמים של הצדקה רפואית, על ידי רופא יש בהם פוטנציאל משמעותי לפגיעה במטופלים ובבריאות הציבור. הנזק בפרסום דעות ואו עמדות רפואיות שאינן מבוססות מקצועית וידע רלוונטי מקבל משנה תוקף לאור התפרצות נגיף קורונה ומבצע החיסונים "לתת כתף".
6. נתייחס בתמצית לטענותיך באשר לחיסון ילדים - בשלב זה החיסונים אינם מיועדים לשימוש בילדים. החיסון יינתן בישראל בשלב זה לבני 16 ומעלה, קבוצת גיל שעליהם קיימים נתונים ולכן אין בסיס לאמור במאמרך.

תחלואה בילדים: לטענתך כי התמותה או תחלואה קשה אינה קיימת בקרב ילדים - אינך מציינת את המקור הרשמי והמבוקר של נתוניך כדי שניתן יהיה לבדוק זאת, והינך מדגישה את טענותיך עם סימני קריאה כך שנוצר הרושם שיש ביסוס ברור לדבריך.

בישראל, ילדים אושפזו וחלו, ומתוך ריכוז הנתונים המצורף בהמשך ניתן לסכם כי, מתחילת המגפה עד 22.12.2020, 745 ילדים מאומתים בני 0-17 אושפזו. מתוכם, 640 היו במצב קל, 52 (7.0%) במצב בינוני, 41 (5.5%) במצב קשה, 9 (1.2%) במצב קריטי, ו-3 (0.4%) שנפטרו. יתרה מזאת, כיום יש עדויות לתחלואה שארית ובעיות המתעוררות גם שבועות וחודשים לאחר החלמה מהתחלואה החריפה בקורונה, ובכל חומרת מחלה. לכן, טענתך כי אין תחלואה קשה בקורונה בגילאים צעירים אינה נכונה. גיל מבוגר הוא גורם סיכון מרכזי לתחלואה קשה, אולם אנשים בכל גיל וללא מחלות רקע - כולל ילדים, עלולים להסתבך, כפי שמתועד בישראל ובעולם.

¹ סעי' 9 ו-11 לפקודת הרופאים [נוסח חדש] תשל"ז-1976, תקנות הרופאים (פרסומת אסורה), התשס"ח-2008, כללי האתיקה של הלשכה לאתיקה בהסתדרות הרפואית

הוועדה לבדיקת הטעיית הציבור בפרסומי מוצרי בריאות, טכנולוגיות רפואיות ומקצועות הרפואה

7. תחלואה זו הינה חדשה ודינמית, ולפיכך מגוון הדעות בתקופה זו הוא גדול וחשוב, ויחד עם זאת, כרופאה - ראוי להתעדכן תדיר בהשלכות ותוצאות מגפת הקורונה, בהנחיות משרד הבריאות לצוותים המקצועיים, בהתוויות של החיסונים המאושרים וכן בשלבי המחקר והכללים בהם נדרשו החברות המפתחות לעמוד בכדי לבצע את הניסויים הקליניים במחקרים השונים. ניתן להתעדכן במידע בקישור הבא:

https://www.gov.il/he/departments/topics/corona-main-sub?utm_source=go.gov.il&utm_medium=referral

בכבוד רב ובברכה

אייל חקו, עו"ד

ד"ר איריס לייטרסדורף

יו"ר משותף הוועדה לבדיקת הטעיית הציבור

העתק:

פרופ' איתמר גרוטו, משנה למנכ"ל משרד הבריאות
ד"ר שרון אלרואי פרייס, ראש שרותי ברה"צ
פרופ' שמואל רשפון, יו"ר הוועדה המייעצת
ד"ר ורד עזרא, ראש חטיבת הרפואה
ד"ר אריק האס, מנהל המח' לחיסוני שגרה, האגף לאפידמיולוגיה